

חֹזֵק!

מְקֻדָּשׁ לַיִּזְכָּר זִי-סֵל-מֵלֶכֶה — בּוֹסְיֹוֹל,

שְׂמֵתָה בְּקוֹפְנֶהֶגֶן בְּיוֹם י"ב אָדָר א' תרע"ט.

חֹזֵק!

זֹאת הִיא הַמְלָאָה שֶׁהִיְתָה שְׂגוּרָה עַל פִּיךָ הַקְטָן וְהַטְהוּר בִּימֵיךָ הָאֲחֵרוֹנִים.
אֲנֹכִי לֹא הִבִּינֹתִי לָךְ.
אֲכֵן בִּי הָאֵשׁ.

אַתְּ רֹאִית אֶת הָאֶסוֹן הַמֵּתְרַקֵּם וְהוֹלֵךְ לְנִגְדֵנוּ בְּצַעֲדֵי עֵנֶק.
„הִנֵּה חֹזֵק! הִנֵּה חֹזֵק! חֹזֵק! הַתְּחֹזֵק!” — דִּבְרַת אֵלֵי הַשֶּׁכֶם וְדָבָר.
וְאֲנֹכִי רַק הִתְרַגְּשְׁתִּי לְדַבְרֶיךָ הַמְזוּרִים הָאֵלֶּה.
כִּי לֹא הִבִּינֹתִי לָךְ.

אַתְּ הַצְנוּעָה וְהַטְהוּרָה שְׁלִי!
בְּקֹהֶל, בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּיּוֹם, אֵינְנִי יֹכֵל לְדַבֵּר עַל־דְּבַר מְדוּתֶיךָ הַיְפוֹת
וְהַטְהוּרוֹת.
כִּי מִי כְמוֹנֵי יוֹדַע, עַד־כִּמָּה הִיָּה דָבָר כֹּזֵה־מַעֲלִיב אֶת רִגְשׁוֹתֶיךָ הַדְּקִים?

חפץ אני רק להזכיר את בכיך בלילה אז... בדברך אלי פתאם יהודית:
 „הוי, מה מאשרה הייתי, לו יכלתי להיות אשה יהודית פשוטה, אשה

בלי חכמות!”

אבל מחמר אחר קרצת.

את לא יכלת יותר לשאת על שכמך את כבד החיים.

את המאשרה, את העליוה, בקשת תכך לחיים, ואחרי אשר נואשת

ממצא אותו, באה האפטיה.

אז בקשת מפלט לך באהבתך הגדולה, הטהורה והסוערת, והאפטיה

החלה להאבק עם רגשותיך העדינים.

מה גדולה היתה המלחמה ומה גדולים היו היסורים שסבלת!

עד כי נגזרת ביניהם לגורים...

* *
 *

אנכי ראיתי ולא הבינותי.

ברגעי היאוש שלך שמעתי רק: „Bądź silnym!” — הקריאה הקרה והנוראה

ומלאה רחמים גסי-יחד.

וכאשר באו רגעי מרגוע ויעודדו את רוחך הנלגה, הרגשתי את

נשיקותיך החמות ואת פטפוטיך הילדותיים, המלאים אהבה לאיך-קץ:

Kumuńku ty mój kochany,

twój Bosiul cię kocha

na wieki, wieki!

בכל-זאת לא הוקל לי.

כחידה סתומה היית לי, ודבר-מה נורא הפחיד אותי גם ביגונך

וגם בצהלתך.

יגורת כי חפצת רק להרגיע אותי.

עד אשר בא האסון ונפץ את אשרנו וימגר לארץ את המגדל
שהקימונו שנינו.

עם עלומינו ועם עשרנו הגדול היינו בודדים בתבל.

ובכל־זה חשבנו את כל העולם פלו למשפחה אחת גדולה על־ידי
אשרנו הגדול, שנשאנו שנינו בלבנו.

עתה עזבתי ואָתֶר ערירי לנפשי.

משא כבוד, קשה מנשא, העמסת עלי: — לחיות.

הצואה האחרונה שלך: „Bádz silnym” מצוה אותי לחיות, למלא את
חובותינו ולגמור את אשר החלונו שנינו.

אבל אשרנו היה רב מדי, עד כי יהיה בכח ידידינו ומכירינו לנחם
אותי מיגון חיי או להקל מעט את מכאובי.

פרחי היקִינתֶון הכחולים והלבנים, אשר אָהַבְתָּ כִּלְכֶךְ לרוות את ריחם
בעודך בחיים, ופרחי האַצְלִיָה, אשר חמדת אותם כִּלְכֶךְ ואשר בהם פִּארַת
לפני שנה את חדרנו האדם, מנצנצים על קברך הרענן.

שירת הצפרים נשמעת מכל עבר, כמו אז באביב העבר, בבואנו
לגור בנוה־הקיץ אשר לנו, ושירת אשרנו ענתה להן בלבבנו פנימה.

האביב הולך ובא גם עתה.

אבל שחוקך המלא רט־החיים איננו נשמע עוד.

ולא נשמע, כי נעלם לעד.

אָמַר אומרים: באבוד הסגולה היקרה, רק אז נודע ערכה.
ואני ידעתי את כל ערכך גם בעודך אתי.

וגם עתה, באֶבֶדךָ ממני, לא עלה בעיני.

כי לא יכול לעלות עוד...

קופנהגן, ג' אדר שני תרע"ט.

